

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K
[Click here to enter text.](#)

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
NMK@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 23/00048-2

6. JANUAR 2023

HØRING VEDRØRENDE BIDRAG TIL NOTATER OM TO EU-DIREKTIVFORSLAG OM BINDENDE STANDARDER FOR LIGESTILLINGSORGANER

Udenrigsministeriet har ved e-mail af 20. december 2022 anmodet om Institut for Menneskerettigheders bemærkninger til høring vedrørende bidrag til notat om to parallelle EU-direktiver om bindende standarder for ligestillingsorganer.

Instituttet er blevet bedt om at oplyse om gældende ret på området i forhold til lov om Institut for Menneskerettigheder og eventuelle økonomiske konsekvenser af implementeringen af de to direktiver.

Indledningsvis skal instituttet gøre opmærksom på, at vi finder det positivt, at Europakommissionen har fremsat forslag om bindende standarder for ligestillingsorganer.

Derudover har instituttet følgende bemærkninger:

GÆLDENDE DANSK RET: LOV OM INSTITUT FOR MENNESKE- RETTIGHEDER

Institut for Menneskerettigheder varetager mandatet som Danmarks ligebehandlingsorgan indenfor køn, race og etnisk oprindelse. Instituttets mandat som ligebehandlingsorgan er reguleret i lov om Institut for Menneskerettigheder. Det følger af lovens § 2, stk. 2, at instituttet skal fremme ligebehandling af alle uden forskelsbehandling på grund af køn, seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk, kønskaraktistika, race eller etnisk oprindelse, herunder ved at:

- 1) bistå ofre for forskelsbehandling med at få behandlet deres klager over forskelsbehandling under hensyntagen til ofrenes, foreningernes, organisationernes og andre juridiske personers rettigheder,
- 2) foretage uafhængige undersøgelser af forskelsbehandling og

3) offentliggøre rapporter og fremsætte henstillinger om spørgsmål vedrørende forskelsbehandling.

Derudover overvåger, fremmer og beskytter afdelingen gennemførelsen af FN's Konvention om Rettigheder for Personer med Handicap.

I relation til at bistå ofre for forskelsbehandling, har instituttet etableret en ligebehandlingsrådgivning, som man kan kontakte og modtage rådgivning og bistand af, hvis man føler sig udsat for diskrimination på grund af handicap, køn, seksualitet, kønsudtryk, kønskarakteristika, kønsidentitet, alder, religion, race eller etniske oprindelse.

Dertil har instituttet mulighed for at indbringe sager for Ligebehandlingsnævnet på vegne af borgerne samt til at indbringe principielle sager i eget navn om diskrimination af alle beskyttede grunde til Ligebehandlingsnævnet. Det følger af Lov om ligebehandlingsnævnet § 1, stk. 7.

Instituttet offentliggør løbende rapporter indenfor ligebehandlingsområdet, der blandt andet skal bruges til at øge bevidstheden om diskrimination samt til at mindske risikoen for diskrimination. Dertil danner rapporterne grundlag for konkrete henstillinger til Folketinget, regeringen og øvrige myndigheder. Instituttet udarbejder i den forbindelse cirka 150 juridiske hørings svar om året til Folketinget med anbefalinger til, hvordan lovgivningen kan leve op til menneskerettighederne.

POTENTIELLE IMPLIKATIONER AF DIREKTIVFORSLAGENE

I det følgende gennemgås de ændringer, der kan tænkes at følge af direktiverne.

Direktiverne indebærer først og fremmest en udvidelse af ligebehandlingsorganernes mandat til at også at omfatte grundene religion eller tro, handicap, alder og seksuel orientering inden for arbejdsmarkedet. Hidtil har mandatet i direktiverne været afgrænset til køn, race og etnisk oprindelse.

Derudover udvides ligebehandlingsorganernes mandat til også at kunne anlægge retssager i eget navn, jf. art. 9, stk. 3, hvor det førhen kun har været muligt for instituttet at indbringe principielle sager for Ligebehandlingsnævnet.

Det følger af art. 5, at ligestillingsorganerne skal engagere sig i forebyggelse af forskelsbehandling, herunder ved bl.a. at tilbyde uddannelse og vejledning til offentlige og private virksomheder og vedtage en strategi, der fastsætter, hvordan de vil indgå i offentlig dialog mv. Krav om uddannelse og vejledning til offentlige og private virksomheder vil potentielt være nye og ressourcekrævende aktiviteter for os.

Af art. 13 fremgår det, at "regeringen og andre offentlige institutioner" skal høre ligebehandlingsorganet om "lovgivning, politik, procedurer, programmer og praksis vedrørende de rettigheder og forpligtelser, der følger af [ligebehandlingsdirektiverne]". Bestemmelsen er meget bredt formuleret, idet den potentielt omfatter alle offentlige institutioner og mange forskellige forhold, der skal høres over. Det er uklart, hvor langt bestemmelsen rækker.

For så vidt angår dataindsamling fremgår det af art. 14, at ligebehandlingsorganerne skal have en aktiv rolle i dataindsamlingen, samt at de skal have adgang til statistikker af relevans for forskelsbehandling indsamlet af offentlige og private enheder. Om dette vil nødvendiggøre nye tiltag eller lovændringer i en dansk kontekst, er uklart.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER

Eventuelle økonomiske konsekvenser i forhold til implementeringen af direktiverne i deres nuværende form afhænger af, hvad der skal forstås med Kommissionens forslag om mandatudvidelsen.

Af art. 4 fremgår det, at medlemsstaterne har en forpligtelse til at understøtte ligebehandlingsorganerne med tilstrækkelige ressourcer til at udføre alle dets opgaver, "herunder i tilfælde af øgede kompetencer". I de indledende bemærkninger til direktivet fremgår det desuden, at "ressourcerne bør øges forholdsmeæssigt, hvis ligestillingsorganernes opgaver og mandat udvides" (19).

Såfremt mandatudvidelsen skal forstås således, at instituttet forventes at levere samme mængde analyser mv. indenfor disse områder, som der foretages indenfor køn, LGBT+, etnicitet og handicap, vil det alt andet lige blive en udfordring indenfor den nuværende økonomiske ramme.

Sammenholdes ovenstående med ikke-regressionsklausulen, jf. art. 17, stk. 2, om, at direktivet under ingen omstændigheder må medføre en forringelse af den eksisterende beskyttelse mod forskelsbehandlingen i

medlemsstaterne, tegner dette et billede af, at en mandatudvidelse forudsætter en forøgelse af den eksisterende bevilling.

Såfremt ligebehandlingsorganernes mandat udvides til også at kunne anlægge retssager i eget navn, jf. art. 9, stk. 3, vil det forudsætte, at staten bærer sagens omkostninger ved domstolene på samme måde, som sager indbragt for Ligebehandlingsnævnet.

På baggrund af ovenstående er det instituttets opfattelse, at den foreslåede mandatudvidelse vil kræve, at der tilføres instituttet 2 årsværk.

Instituttet indgår gerne i dialog med de relevante ressortministerier om det nærmere forløb omkring direktivudkastene.

Med venlig hilsen

Nanna Margrethe Krusaa

CHEFKONSULENT/TEAMLEDER